

รายวิชา ศิลปะ (นาฏศิลป์)

รหัสวิชา ศ๒๓๑๐๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

เรื่อง เรียนรู้เขียนบทละคร

ครูผู้สอน ครูโชติกา สมพงษ์
ครูชมพูนุท ภู่สกุล

workpoint
คู่มือเวิร์คพอยท์กวดหมายเลข
23

สื่อวีดิทัศน์นี้ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

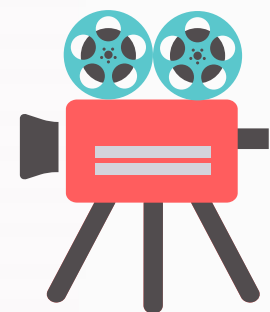
ขอขอบคุณสื่อวีดิทัศน์

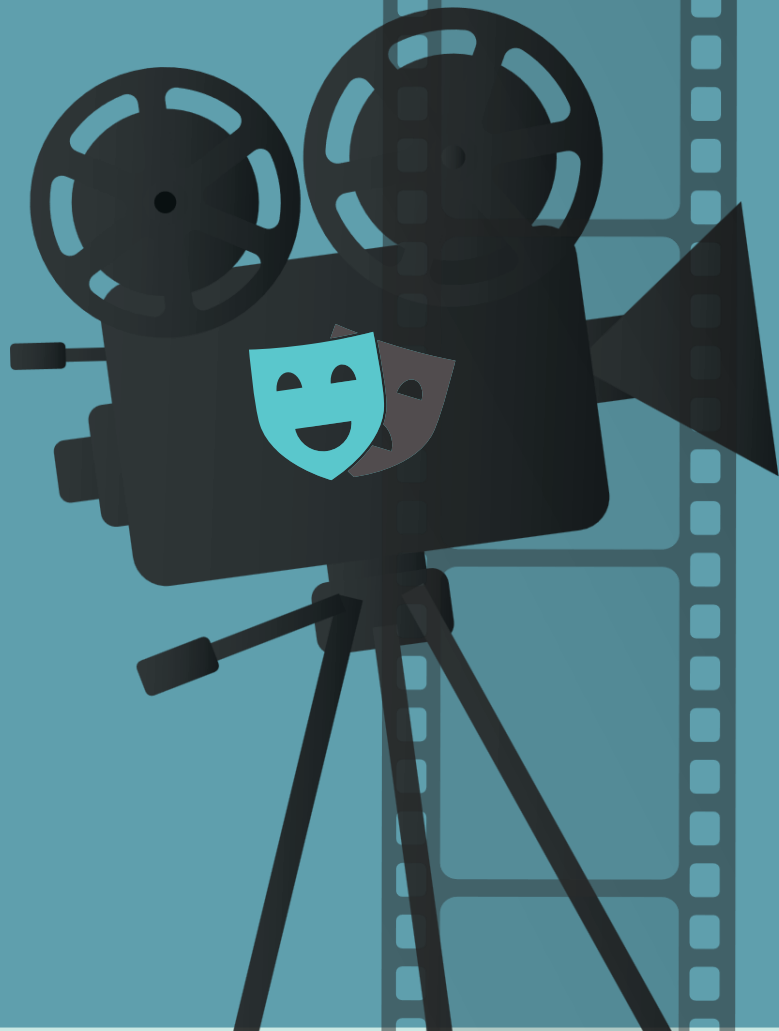
เรื่อง ภาษาเพ็ญศรี by ตลก ๖ ฉาก

เผยแพร่โดย WorkpointOfficial

ที่มา <https://www.youtube.com/watch?v=8QAVwm1vCcs>

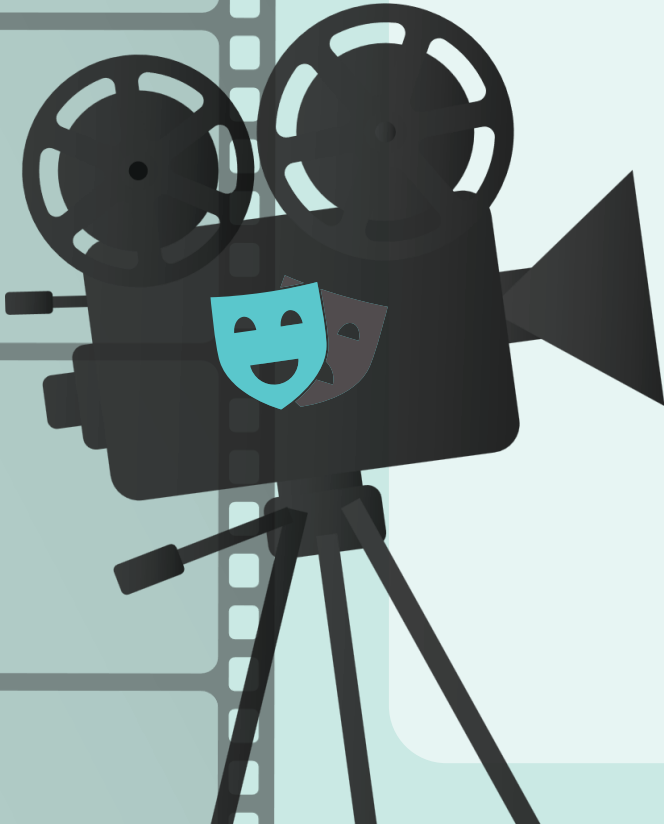
เรียนรู้เขียนบทละคร

จุดประสงค์การเรียนรู้

- นักเรียนสามารถอธิบายลักษณะของบทละคร และ story board อย่างง่าย
- นักเรียนสามารถเขียนบทละครและนำบทละครแปลความโดยวาด story board ได้

คำถาม

บทละครมีความสำคัญและ
จำเป็นอย่างไรบ้างต่อการ
แสดงละคร

๑. เรื่อง

หมายถึง เหตุการณ์หรือเรื่องราวที่เกิดขึ้น โดยมีจุดเริ่มต้นและดำเนินไปสู่จุดสิ้นสุด เรื่องอาจจะสั้นเพียงไม่กี่นาที อาจยาวนานเป็นปี หรือไม่รู้จบ (Infinity) ก็ได้

สิ่งสำคัญในการดำเนินเรื่อง คือ ปมความขัดแย้ง (Conflict) ซึ่งก่อให้เกิดการกระทำ ส่งผลให้เกิดเป็นเรื่องราว

๒. แนวความคิด

เรื่องที่จะนำเสนอมี**แนวความคิด(Idea)**อะไรที่จะสื่อให้ผู้ชมรับรู้

๓. แก่นเรื่อง

คือประเด็นเนื้อหาสำคัญหรือแกนหลักของเรื่องที่จะนำเสนอ ซึ่งอาจประกอบด้วยประเด็นรอง ๆ อื่นก็ได้ แต่ต้องไม่ออกนอกแนวความคิดหลัก

๔. เรื่องย่อ

สิ่งแรกนั้นเรื่องต้องมีความน่าสนใจ มีใจความสำคัญชัดเจน ต้องมีการตั้งคำถามว่าจะมีอะไรเกิดขึ้นกับเรื่องที่คุณคิดมา และสามารถพัฒนาขยายเป็นโครงเรื่องใหญ่ได้

๕. โครงเรื่อง

เป็นการเล่าเรื่องลำดับเหตุการณ์อย่างมีเหตุผล ทุกเหตุการณ์จะต้องส่งเสริมประเด็นหลักของเรื่องได้ชัดเจน ไม่ให้หลงประเด็น ประกอบด้วยเหตุการณ์หลักและเหตุการณ์รอง ซึ่งเหตุการณ์รองที่ใส่เข้าไปต้องผสมกลมกลืนเป็นเหตุเป็นผลกับเหตุการณ์หลัก

๖. ตัวละคร

มีหน้าที่ดำเนินเหตุการณ์จากจุดเริ่มต้นไปสู่จุดสิ้นสุดของเรื่อง การสร้างตัวละครต้องคำนึงถึงภูมิหลังพื้นฐาน ที่มาที่ไป บุคลิกนิสัย ความต้องการ อันก่อให้เกิดพฤติกรรมต่าง ๆ ของตัวละคร ส่งผลต่อเหตุการณ์นั้น ๆ มากน้อยตามแต่บทบาทของตน ตัวเอกย่อมมีความสำคัญมากกว่าตัวรองเสมอ

๗. บทสนทนา

เป็นถ้อยคำที่กำหนดให้แต่ละตัวละครได้ใช้แสดงโต้ตอบกัน ใช้บอกถึงอารมณ์ดำเนินเรื่อง และสื่อสารกับผู้ชม

โครงสร้างการเขียนบท

๑.จุดเริ่มต้น ช่วงของการเปิดเรื่อง แนะนำเรื่องราว
ปูเนื้อเรื่อง

๒.การพัฒนาเรื่อง การดำเนินเรื่อง ผ่านเหตุการณ์เดียว
หรือหลายเหตุการณ์ เนื้อเรื่องจะมีความซับซ้อนมากขึ้น

๓.จุดสิ้นสุด จุดจบของเรื่อง แบ่งออกเป็นแบบสมหวัง
ทำให้รู้สึกอิมเมจ และแบบผิดหวังทำให้รู้สึกสะเทือนใจ

ขั้นตอนในการเขียนบท

๑) การค้นคว้าหาข้อมูล

เป็นขั้นตอนการเขียนบทอันดับแรกที่ต้องทำถือเป็นสิ่งสำคัญหลังจากพบประเด็นของเรื่องแล้ว

๒) การเขียนเรื่องย่อ

คือเรื่องย่อขนาดสั้น ที่สามารถจบลงได้ ๓-๔ บรรทัด หรือหนึ่งย่อหน้า เป็นร่างหลังจากที่ค้นคว้าหาข้อมูลแล้วก่อนเขียนเป็นโครงเรื่องขยาย

๓) การเขียนโครงเรื่องขยาย

เป็นการเขียนคำอธิบายในรูปแบบของเรื่องสั้น โครงเรื่องขยายอาจใช้สำหรับเป็นแนวทางในการเขียนบทภาพยนตร์ที่สมบูรณ์ โครงเรื่องขยายที่ดีต้องมีประโยคหลักสำคัญ ที่ง่าย ๆ น่าสนใจ

๔) บทภาพยนตร์

บท ชี้นหลัก/ลำดับหรือ ชี้นารีโอ คือ บทภาพยนตร์ที่มีโครงเรื่อง บทพูด แต่มีความสมบูรณ์น้อยกว่าบทถ่ายทำ เป็นการเล่าเรื่อง อย่างมีขั้นตอน ประกอบ ด้วยตัวละครหลัก บทพูด ฉาก แอ็คชั่น ลำดับ มีรูปแบบการเขียน ที่ถูกต้อง

๕) บทถ่ายทำ

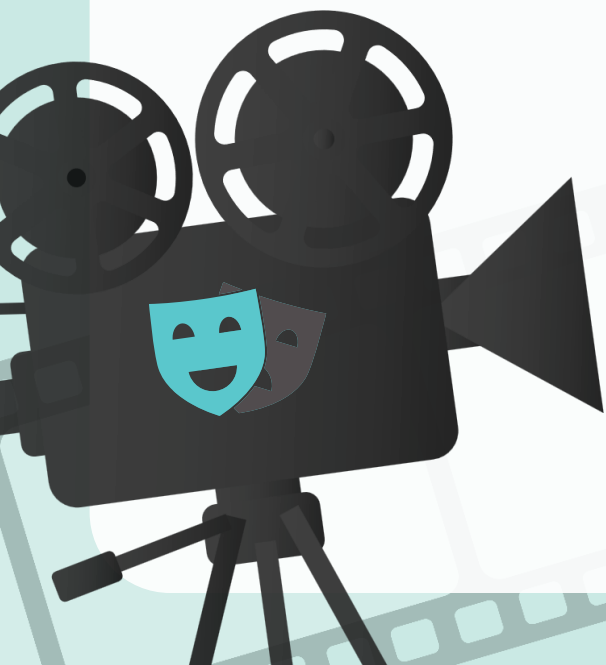
คือบทภาพยนตร์ที่เป็นขั้นตอนสุดท้ายของการเขียนบอกรายละเอียดเพิ่มเติมจากบท ได้แก่ ตำแหน่งกล้อง การเชื่อมต่อ เช่น คัท การเลื่อนภาพการละลายภาพ หรือการจางซ้อนภาพ การกวาดภาพ ตลอดจนการใช้ภาพพิเศษ เป็นต้น

๖) บทภาพ

คือ บทภาพยนตร์ประเภทหนึ่งที่อธิบายด้วยภาพ คล้ายหนังสือการ์ตูน ให้ความต่อเนื่องของข้อต่อ ตลอดทั้งลำดับหรือทั้งเรื่องมีคำอธิบายภาพประกอบเสียงต่าง ๆ เช่น เสียงดนตรี เสียงประกอบฉาก และเสียงพูด เป็นต้น

ความสำคัญของการเขียนบทและประโยชน์ที่ได้รับ

- ๑) เป็นเครื่องมือสื่อสารอย่างหนึ่งของมนุษย์ ที่ต้องการถ่ายทอดความคิด ความเข้าใจ และประสบการณ์ของตนเองออกเสนอผู้อ่าน
- ๒) เป็นการเก็บบันทึกรวบรวมข้อมูลที่คุณได้มีประสบการณ์ มาก่อน
- ๓) เป็นการระบายอารมณ์อย่างหนึ่ง ในเรื่องที่คุณเขียน เกิดความรู้สึกประทับใจหรือมีประสบการณ์

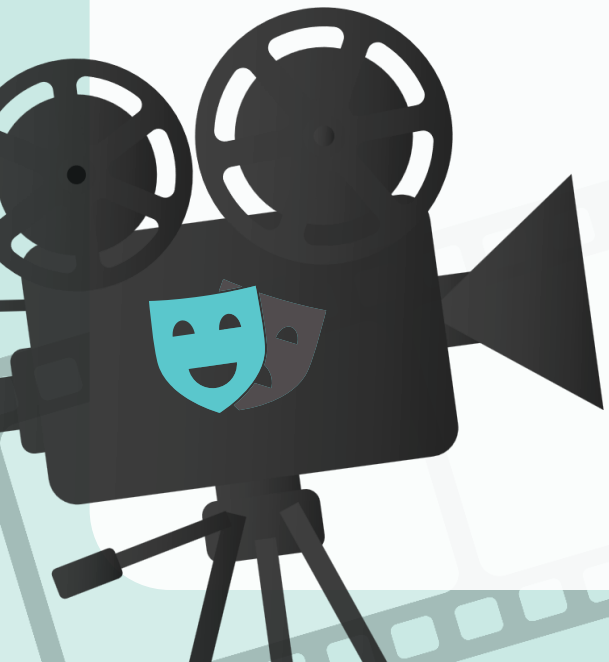

๔) เป็นเครื่องถ่ายทอคมรดกวัฒนธรรม เช่น ถ่ายทอสมัยหนึ่งไปสู่อีกสมัยหนึ่ง เป็นต้น

๕) เป็นเครื่องมือพัฒนาสติปัญญา เนื่องจากการเรียนรู้ทุกอย่างต้องอาศัย การเขียนเป็นเครื่องมือสำหรับบันทึกสิ่งที่ได้ฟังและได้อ่านและนำไปสู่การพัฒนา สืบไป

๖) เป็นการสนองความต้องการของมนุษย์ตามจุดประสงค์ที่ แต่ละคนปรารถนา เช่น เพื่อต้องการทำให้รู้เรื่องราว ทำให้รัก ทำให้โกรธและสร้างหรือทำลายความสามัคคีของคนในชาติ

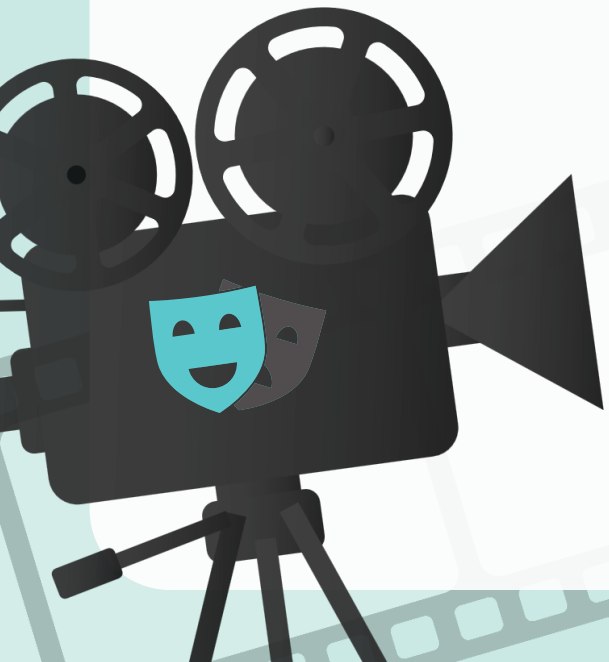
๗) เป็นการแสดงออกซึ่งภูมิปัญญาของผู้เขียน

๘) เป็นอาชีพอย่างหนึ่ง

๙) เป็นการพัฒนาความสามารถและบุคลิกภาพ ทำให้บุคคลมีความเชื่อมั่น
ในตัวเองในการแสดงความรู้สึกและแนวคิด

๑๐) เป็นการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ และใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
ต่อตนเองและสังคม

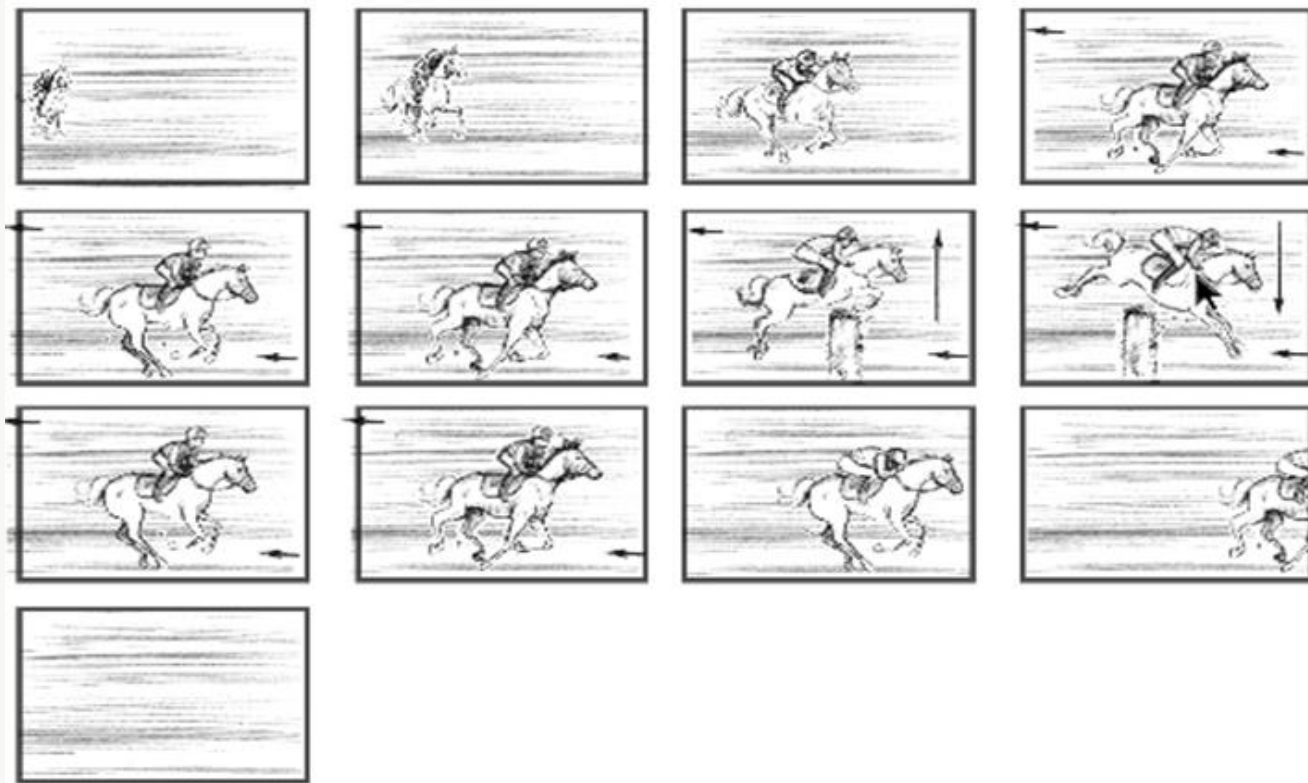

เรื่อง สตอรี่บอร์ด (Storyboard)

สตอรี่บอร์ด คือ การเขียนกรอบแสดงเรื่องราวที่สมบูรณ์ของภาพยนตร์หรือหนังแต่ละเรื่อง โดยมีการแสดงรายละเอียดที่จะปรากฏในแต่ละฉากหรือแต่ละหน้าจอ เช่น ข้อความ ภาพภาพเคลื่อนไหว เสียงดนตรี เสียงพูดและแต่ละอย่างนั้นมีลำดับของการปรากฏว่าอะไรจะปรากฏขึ้นก่อน-หลัง อะไรจะปรากฏพร้อมกัน เป็นการออกแบบอย่างละเอียดในแต่ละหน้าจอก่อนที่จะลงมือสร้างแอนิเมชันหรือหนังขึ้นมาจริง ๆ

- **Storyboard** คือ การสร้างภาพให้เห็นลำดับขั้นตอนตามเนื้อเรื่องที่ต้องการ โดยเฉพาะภาพเคลื่อนไหว

- รายละเอียดที่ควรมีใน **Storyboard** ได้แก่ คำอธิบายแต่ละสื่อที่ใช้ (ข้อความ รูปภาพ ภาพเคลื่อนไหว เสียง วิดีโอ)

หลักการเขียนสตอรี่บอร์ด

รูปแบบของสตอรี่บอร์ด จะประกอบไปด้วย ๒ ส่วนคือ ส่วนภาพ กับส่วนเสียง การเขียนสตอรี่บอร์ด ก็จะทำภาพในกรอบสี่เหลี่ยม ต่อด้วยการเขียนบทบรรยายภาพหรือบทการสนทนา และส่วนสุดท้าย คือการใส่เสียงซึ่งอาจจะประกอบด้วยเสียงสนทนา เสียงบรรเลง และเสียงประกอบต่าง ๆ

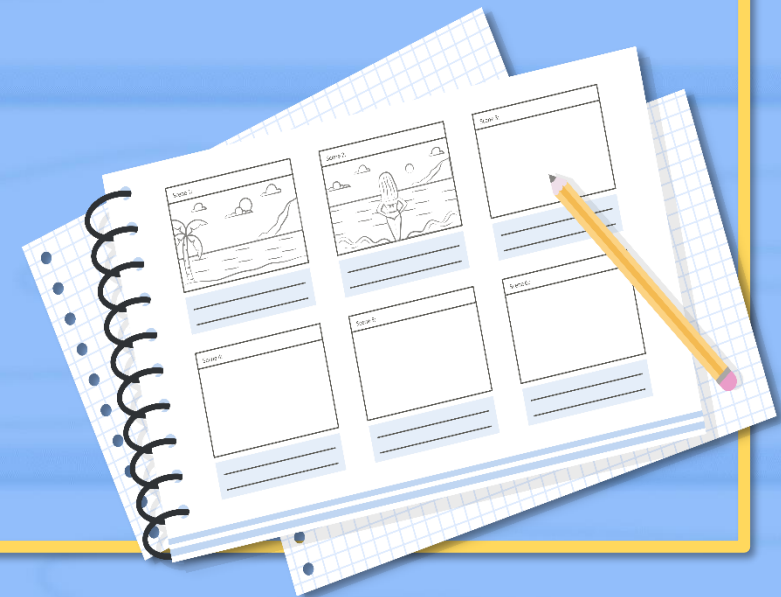
สิ่งสำคัญที่อยู่ภายในสตอรี่บอร์ด ประกอบด้วย

- ตัวละครหรือฉาก ไม่ว่าจะเป็นคน สัตว์ สิ่งของ สถานที่หรือตัวการ์ตูน และที่สำคัญ คือ พวกเขา กำลังเคลื่อนไหวอย่างไร
- มุมกล้อง ทั้งในเรื่องของขนาดภาพ มุมภาพและการเคลื่อนไหวกล้อง
- เสียงการพูดกันระหว่างตัวละคร
มีเสียงประกอบหรือเสียงดนตรีอย่างไร

ข้อดีของการทำ Story Board

๑. ช่วยให้เนื้อเรื่องลื่นไหล เพราะได้อ่านทวนตั้งแต่ต้นจนจบก่อนจะลงมือวาดจริง
๒. ช่วยให้เนื้อเรื่องไม่ออกทะเล เพราะมีแผนการวาดกำกับไว้หมดแล้ว
๓. ช่วยกะปริมาณบทพูดให้พอดีและเหมาะสมกับหน้ากระดาษ และบอลูนนั้น ๆ
๔. ช่วยให้สามารถวาดจบได้ในจำนวนหน้าที่กำหนด
(**สำคัญสุด!**)

ขั้นตอนการทำ Story Board

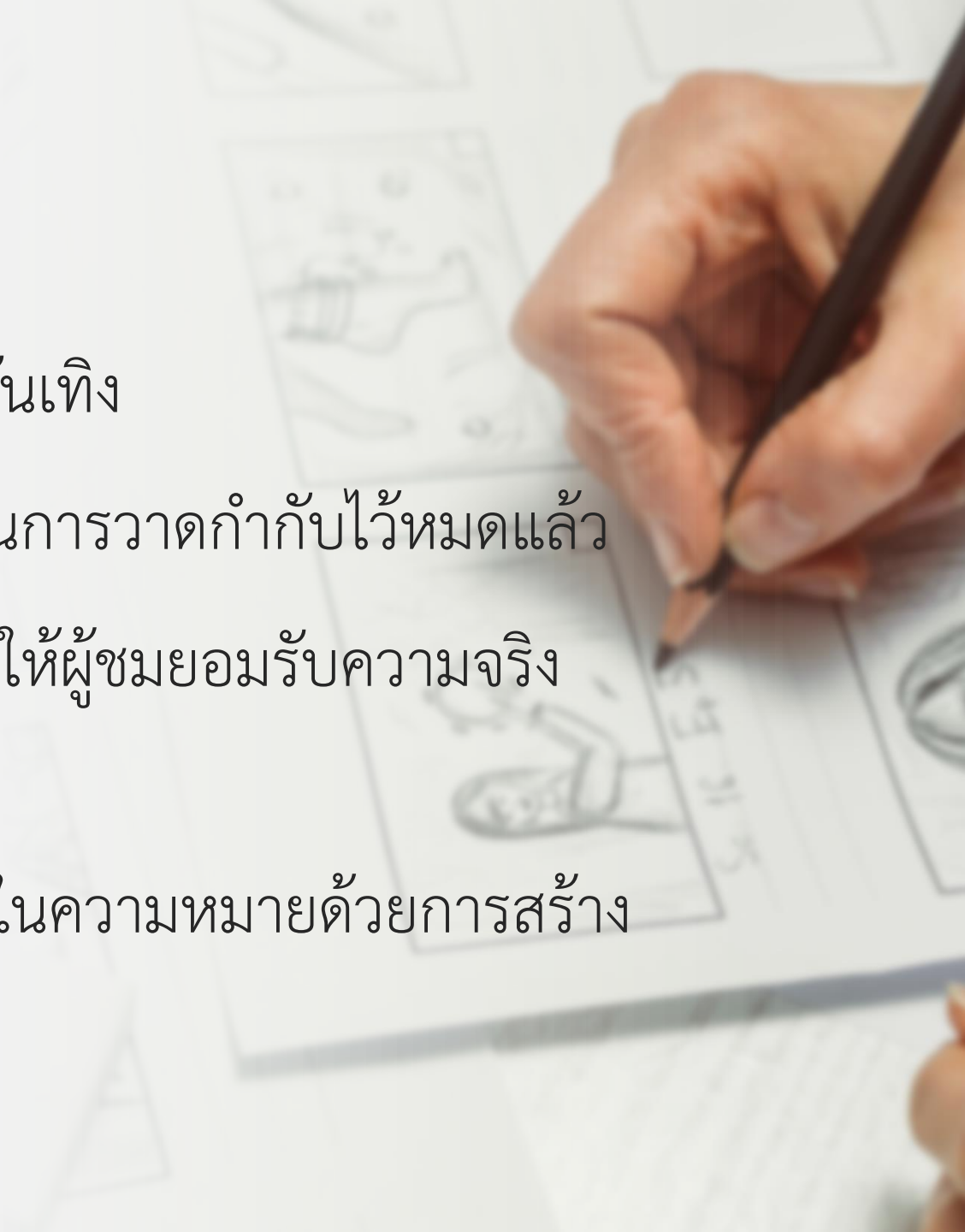
๑. วางโครงเรื่องหลัก ไม่ว่าจะเป็น Theme, ตัวละครหลัก, ฉาก ฯลฯ

๑.๑ ลำดับเรื่อง การเคลื่อนไหวมีบทบาทบนเวที ดังนี้

- ช่วยให้เกิดความตื่นตาตื่นใจและให้ความบันเทิง
- สร้างบรรยากาศที่เหมาะสม
- ช่วยให้เห็นลักษณะนิสัยของตัวละคร
- ใช้ในการเล่าเรื่องช่วยให้เข้าใจเรื่องราวได้ง่าย

ขั้นตอนการทำ Story Board

- ช่วยเปลี่ยนเหตุการณ์ที่น่าเบื่อเป็นเรื่องบันเทิง
- ช่วยให้เนื้อเรื่องไม่ออกทะเล เพราะมีแผนการวาดกำกับไว้หมดแล้ว
- ใช้เป็นเครื่องมือสำคัญในละครเพลง เพื่อให้ผู้ชมยอมรับความจริงในระดับต่าง ๆ
- ใช้สร้างความคิดหลักและสร้างความเด่นในความหมายด้วยการสร้างบรรยากาศที่เหมาะสม

ขั้นตอนการทำ Story Board

๑.๒ ฉาก การสื่อความหมายของฉากละคร ทำให้ผู้ชมเข้าใจเรื่อง
ได้ชัดเจนขึ้น ซึ่งแบ่งออกได้เป็น ๓ ระดับ ดังนี้

๑) ฉากมีความหมายทางกายภาพ เช่น ฉากบอกถึงสถานที่
และยุคสมัยในละคร ฐานะและรสนิยมของตัวละคร

๒) ฉากมีความหมายทางชีวภาพ เช่น ฉากบอกบรรยากาศของละคร
แนวความคิดในการนำเสนอละคร

๓) ฉากในฐานะเป็น “ตัวละคร” เป็นส่วนหนึ่งของการแสดง

ขั้นตอนการทำ Story Board

๑.๓ เนื้อเรื่องย่อ

๑.๔ Theme/แก่น (ข้อคิด/สิ่งที่ต้องการจะสื่อ)

๑.๕ ตัวละคร สิ่งสำคัญคือกำหนดรูปลักษณ์ของตัวละคร

ให้โดดเด่นแตกต่างกัน และมองแล้วสามารถสื่อถึงลักษณะนิสัยของตัวละคร
ได้ทันที

ขั้นตอนการทำ Story Board

๒. ลำดับเหตุการณ์คร่าว ๆ จุดสำคัญคือ ทุกเหตุการณ์จะเป็นเหตุเป็นผลซึ่งกันและกัน เหตุการณ์ก่อนหน้าจะทำให้เหตุการณ์ต่อมา มีน้ำหนักมากขึ้น และต้องหา จุด Climax ของเรื่องให้ได้

๓. กำหนดหน้า ขนาดกรอบของสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง ๓ นิ้ว ยาว ๔ นิ้ว

๔. แต่งบท เป็นขั้นตอนสุดท้าย ก่อนลงมือวาดสตอรี่บอร์ด ควรเขียนบทพูด และบทความคิดที่จะใช้เขียนลงในหน้าออกมาโดยละเอียดเพื่อที่จะได้กำหนดขนาดของบอลูนและจัดวางลงบนหน้ากระดาษได้อย่างเหมาะสม

กิจกรรม ใบงาน Story Board

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำกิจกรรมกลุ่มร่วมกัน โดยให้กรอกข้อมูลลงใน
ใบงาน Story Board

สวดรับฮาร์ดTEASER เรื่อง _____

ชื่อ _____ ห้อง _____ เลขที่ _____

1. _____ _____	2. _____ _____	3. _____ _____	4. _____ _____
5. _____ _____	6. _____ _____	7. _____ _____	8. _____ _____
9. _____ _____	10. _____ _____	11. _____ _____	12. _____ _____

สรุป

องค์ประกอบ
ของการเขียนบท

เรื่อง

แนวความคิด

แก่นเรื่อง

เรื่องย่อ

โครงเรื่อง

ตัวละคร

บทสนทนา

สรุป

การทำ

Story Board

๑. วางโครงเรื่องหลัก

๒. ลำดับเหตุการณ์คร่าว ๆ

๓. กำหนดหน้า

๔. แต่งบท

บทเรียนครั้งต่อไป

ทุกหน้าที่ทำละครสำคัญเสมอกัน

ดาวน์โหลดเอกสารได้ที่ www.dltv.ac.th

